

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНИЙ
Кафедра загальної педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь _____ **бакалавр**
(назва освітнього ступеня)

галузь знань _____ **01 Освіта/Педагогіка**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ **014 Середня освіта**
(код і назва спеціальності)

предметна спеціальність **014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**
(код і назва спеціальності (предметної спеціальності або спеціалізації))

освітня програма _____ **Середня освіта: біологія та здоров'я людини**
(назва освітньої програми)

тип дисципліни _____ **обов'язкова**
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Граматик Н.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

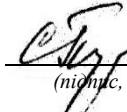
РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки,
дошкільної, початкової та спеціальної освіти
протокол № 1 від 27.08.19 р.

Завідувач кафедри Іванова Д.Г.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова навчально-методичної ради педагогічного факультету

Пенькова С.Д.
(підпис, ініціали, прізвище)**Розробник програми:**

Кічук Надія Василівна, доктор
педагогічних наук, професор кафедри загальної
педагогіки, дошкільної, початкової та спеціальної
освіти

Рецензент програми:

Іванова Дора Георгіївна, кандидат педагогічних
наук, доцент, завідувач кафедри загальної педагогіки,
дошкільної, початкової та спеціальної освіти

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
<i>Кількість кредитів: 6</i>	<i>Лекції:</i> 30	
<i>Модулів: 2</i>	<i>Практичні заняття:</i> –	
<i>Загальна кількість годин: 180</i>	<i>Лабораторні заняття:</i> –	
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1</i>	<i>Семінарські заняття:</i> 40	
<i>Семестр: 2</i>	<i>Консультації:</i> 2	
<i>Тижневе навантаження (год.):</i> - аудиторне: 6 - самостійна робота: 10	<i>Індивідуальні заняття:</i> –	
<i>Форма підсумкового контролю: екзамен</i>	<i>Самостійна робота:</i> 108	
<i>Мова навчання: українська</i>		

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і методичні основи організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти; ознайомлення з сучасними уявленнями про цілі і цінності педагогічної освіти, проблемами навчання і виховання студентів та школярів, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є: забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов’язків вчителя; розвиток педагогічних здібностей студентів; виховання професійно значущих якостей педагога; ґрунтовне вивчення студентами фундаментальних питань освіти і виховання, загальних закономірностей, принципів, форм, методів навчання та виховання різних вікових груп.

Передумовами для вивчення дисципліни є цикл теоретичних та практичних дисциплін: «Психологія», «Основи філософських знань», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» тощо.

Міждисциплінарні зв’язки: навчальний курс пов’язується з циклом навчальних дисциплін «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень» тощо

	та засоби навчання; знати специфіку інтегрованого навчання шкільних предметів природничої, соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей Державного стандарту базової середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа».
ПРН 16.	Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
ПРН 17.	Здійснювати моніторинг успішності освітньо-виховного процесу, враховувати критеріальну основу оцінювання навчальних досягнень, відстежувати динаміку розвитку обдарованих та здібних учнів, а також дітей, які мають особливі освітні потреби.
ПРН 29.	Знати ключові категорії планування та організації позаурочної, позакласної та позашкільної діяльності, спрямованої на формування морально-етичних рис особистості, проведення пропедевтико-роз'яснювальної роботи серед учнівської молоді та в соціумі.
ПРН 30.	Знати теоретично-концептуальні та науково-прикладні засади сталого розвитку, розкривати сутність взаємозв'язків та залежностей між природним середовищем і людиною з позиції ноосферної педагогіки.

Змістовний модуль 3. Теорія виховання

Тема 11. Загальна характеристика процесу виховання.

Теорія виховання як складова частина педагогічної науки. Характеристика сучасних наукових підходів до виховання. Сутність процесів виховання, самовиховання та перевиховання особистості. Мета виховання. Аналіз «Концепції національного виховання дітей та молоді в Україні». Структура, рушійні сили та основні етапи процесу виховання.

Тема 12. Закономірності та принципи виховання.

Основні закономірності процесу виховання. Специфіка принципів виховання. Характеристика принципів виховання. Правила виховання.

Тема 13. Методи та засоби виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки. Методи стимулування діяльності і поведінки. Методи самовиховання. Поняття прийому і засобу виховання. Умови оптимального вибору і ефективного застосування методів виховання.

Тема 14. Основні напрями виховання.

Характеристика основних напрямків виховання. Завдання та шляхи розумового виховання. Система морального виховання. Громадянське виховання. Трудове виховання та профорієнтаційна робота у сучасній школі. Сутність і завдання естетичного виховання школярів. Фізичне виховання. Екологічне виховання, його завдання та зміст. Статеве виховання. Правове виховання.

Тема 15. Організаційні форми виховної роботи

Поняття позакласної і позашкільної виховної роботи. Характеристика масових форм виховної роботи. Характеристика групових форм виховної роботи. Характеристика діяльності позашкільних навчально-виховних закладів.

Тема 16. Formування колективу, його вплив на виховання особистості

Виховний колектив та його основні ознаки. Зміст, функції та види виховного колективу. Чинники розвитку колективу. Учнівське самоврядування в школі та класі. Формальні та неформальні групи. Дитячі та юнацькі громадські організації. Неформальний молодіжний рух.

5.2. Тематика семінарських (практичних) занять.

1. Педагогіка в системі наук про людину.
2. Особистість, її розвиток та формування.
3. Освіта як соціокультурний феномен.
4. Методологія педагогіки та методи педагогічних досліджень.
5. Поняття про дидактику та її основні категорії.
6. Зміст освіти в національній школі.
7. Навчання як вид пізнавальної діяльності учнів, його основні ознаки.
8. Закономірності та принципи навчання.
9. Методи та засоби навчання.
10. Організаційні форми навчання.
11. Контроль процесу і результатів навчання.
12. Сучасні технології навчання.
13. Сутність і зміст процесу виховання
14. Закономірності та принципи виховання.
15. Методи та засоби виховання.
16. Організаційні форми виховної роботи.
17. Formування колективу, його вплив на виховання особистості.
18. Спільна виховна робота школи та сім'ї.
19. Планування роботи класного керівника.
20. Управління загальноосвітнім навчальним закладом.

- Трудова атмосфера народного життя в колискових піснях.
- К.Д. Ушинський про сім'ю як фактор народного виховання.
- Сім'я в сучасних керівних документах про національну школу та національне виховання.
- Гра, її роль та значення в масовій практиці народного виховання.
- Поняття про педагогічну антропологію
- Питання сімейного виховання в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського.
- Дитяча гра – невід'ємний компонент української етнопедагогіки.
- Засоби громадянського виховання учнів загальноосвітньої національної школи.
- Ідея громадянського виховання в українській національній педагогіці.
- Емоційний компонент як складова української громадянськості.
- Важкі діти, обдаровані діти: в чому проблеми їх розвитку
- Акселерація та її наслідки.
- Діагностика громадянської вихованості школярів.
- Передовий педагогічний досвід громадянського виховання школярів.
- Громадянськість і громадянське виховання в педагогічній спадщині В.О. Сухомлинського.
- Внутрішні та зовнішні фактори розвитку дитини

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю*: усне опитування, писемне тестування, написання педагогічного есе, захист ІНДЗ – реферату та медіа проекту (презентації).
- 6.2. *Форми проміжного контролю*: виконання модульної контрольної роботи.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю успішності навчання*: екзамен.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Діагностика результатів навчання студентів з дисципліни включає: поточний контроль, проміжний (модульна контрольна робота) та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку і визначення рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Під час поточного контролю оцінюються усні відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи, обговорення проблемних питань, розв'язання ситуаційних завдань, виконання тестів, захист індивідуальних завдань – реферату та медіа проекту (презентації).

Проміжний контроль здійснюється у вигляді проведення модульної контрольної роботи (МКР). Він є відображенням рівня опрацювання студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни, рівня засвоєння ним вказаного матеріалу.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення екзамену в усній формі. Результат екзаменаційного контролю визначається як середньоарифметичне усіх оцінок (середньозважений бал) здобувача вищої освіти, які він отримав за кожне з питань екзаменаційного билета.

Підсумкова оцінка з дисципліни (екзамен) виставляється за результатами поточного, проміжного та підсумкового контролю (відповідно вагові коефіцієнти **0,4**, **0,1** та **0,5**).

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрутовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окрім неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрутування) викладає окрім питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

<i>Вид</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Реферат	5
Медіа проект (презентація)	5

Критерії оцінювання *реферату*: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання *медіа проекту-презентації* є відповідність її змісту темі доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

10.2. Допоміжні джерела

11. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : посіб. для студ. вищ. нав. закл. Дрогобич : Коло, 2006. 608 с.
12. Вишневський О. Український виховний ідеал і національний характер (витоки, деформації і сучасні виклики). Педагогічна думка. 2010. № 3. С. 41-43.
14. URL: <http://loippo.lviv.ua/files/2013/Nauka/Wydannia/2010/2010-3.pdf#page=41>
15. Дерев'янко Н.П. Формування громадянської культури особистості школяра : навч.-метод. посіб. К. : Праймдruk, 2011. 352с. URL:
17. http://man.gov.ua/files/49/derevyanko_kostiv_2011.pdf
18. Забавляєва Т. А., Пюрко В. Є. Організація навчально-виховного процесу на засадах педагогіки партнерства в умовах реалізації Концепції нової української школи / Т. А. Забавляєва // Особистісно-професійний розвиток вчителя в умовах реалізації Концепції Нової української школи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (14–16 червня 2018 р., м. Мелітополь, Україна) / Ред.-упоряд. Дубяга С. М., Чорна В. В., Яковенко І. О. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. С.119-121. – 289 с.
19. Цюпак І. М. Сутність дефініції «тьютор» у сучасному просторі дошкільної освіти / І. М. Цюпак // Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови Нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Херсон: ТОВ «Борисфен-про», 2018. С.51-53. 393 с.
20. Кіт Г.Г. Українська народна педагогіка : курс лекцій. Вінниця : Едельвейс і К, 2008. 301 с.
21. Марків В.М. Теорія виховання : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: КПІ, 2015. С. 197-201. URL: <https://bit.ly/3wCUdVZ>
22. Педагогічний словник / [за ред. М. Д. Ярмаченка]. К. : Педагогічна думка, 2001. 515 с.
23. Підласій І. П. Практична педагогіка або три технології : інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. К. : Вид. дім «Слово», 2004. 616с.
24. Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/9075/1/JAnkovich_Osvit_tex.pdf

10.3. Інтернет-ресурси

1. <http://www.nbuu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського, електронний каталог періодичних видань.
2. <http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
3. <https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти і науки України – офіційний сайт.
4. <http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.